

**Sparebanken
Møre**

Alminnelige forretningsvilkår for handel med finansielle instrumenter mv. gjennom verdipapirforetak

Basert på standard utarbeidet av Verdipapirforetakenes Forbund

Revidert 6.mai 2026

Disse forretningsvilkårene ("Forretningsvilkårene") er basert på norsk lovgivning og lovgivning innen EU og EØS-området som verdipapirforetak er forpliktet til å følge. Vilrårene erstatter i sin helhet tidligere versjoner av forretningsvilkårene.

Sparebanken Møres kunder anses å ha vedtatt Forretningsvilkårene som bindende for seg når kunden, etter å ha signert kundeavtale eller etter å ha mottatt vilrårene, inngir ordre, inngår avtaler eller gjennomfærer handel med Sparebanken Møre.

Disse forretningsvilkår kan endres med bindende virkning for Sparebanken Møres kunder dersom endringene ikke er til ugunst for kunden. I slike tilfeller gjelder endringene fra det tidspunkt kundene får melding om endringene. Ved eventuelle endringer til ugunst for bankens kunder, gjelder en varslingsplikt på to måneder før endringene settes i verk.

Dersom kunden motsetter seg endringene, må kunden i begge tilfeller som nevnt ovenfor, melde fra til Sparebanken Møre før det oppgitte tidspunktet for ikrafttredelse av endringene. En slik melding gir Sparebanken Møre rett til å si opp avtalen med kunden.

Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom Kunden har oppgitt e-post adresse til Foretaket. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner med videre som er inngitt eller gjennomfært før tidspunktet for meddelelsen av endringene

1. Kort om Sparebanken Møre

1.1 Kontaktinformasjon

Sparebanken Møre
Organisasjonsnummer NO 937 899 319
Parkgata 2, 6003 Ålesund
Postboks 121, 6001 Ålesund
Tlf.: 70 11 30 00
kundeservice@sbm.no
www.sbm.no

1.2 Kommunikasjon med foretaket

Kundens skriftlige henvendelser skal sendes pr epost, brev, eller etter avtale pr SWIFT eller annen elektronisk kommunikasjon til den enhet i Sparebanken Møre eller kontaktperson som er rette mottaker. Dersom kunden ikke vet hvem som er rette vedkommende for henvendelsen, må kunden kontakte Sparebanken Møre.

Kunden kan i kommunikasjon med Sparebanken Møre benytte norsk eller engelsk.

1.3 Tilknyttede agenter

Sparebanken Møre kan benytte tilknyttede agenter til å markedsføre sine tjenester, skaffe oppdrag, motta og formidle ordre, plassere finansielle instrumenter og investeringstjenester som Sparebanken Møre tilbyr. Sparebanken Møre er ansvarlig for all virksomhet agenten forestår på Sparebanken Møres vegne.

Sparebanken Møre har per dags dato ingen tilknyttede agenter.

1.4 Hvilke tjenester Sparebanken Møre har tillatelse til å yte

1.4.1 Sparebanken Møre har konsesjon til å yte følgende investeringstjenester:

1. Mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med et eller flere finansielle instrumenter
2. Utførelse av ordre på vegne av kunde
3. Omsetning av finansielle instrumenter for egen regning
4. Aktiv forvaltning
5. Investeringsrådgivning

1.4.2 Sparebanken Møre vil også tilby følgende tilknyttede tjenester:

- Oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter
- Tjenester i tilknytning til valutavirksomhet når dette skjer i forbindelse med ytelse av investeringstjenester
- Utarbeidelse og formidling av investeringsanbefalinger, finansielle analyser og andre former for generelle anbefalinger vedrørende transaksjoner i finansielle instrumenter.

1.4.3 Investeringsrådgivning

Sparebanken Møre har konsesjon til å yte investeringsrådgivning. Sparebanken Møre er ikke å anse som uavhengig etter de betingelser som er oppstilt i lovgivningen.

Sparebanken Møre tilbyr investeringsrådgivning for å hjelpe kunden med å ta informerte beslutninger om investering i finansielle instrumenter. Rådgivningen tar utgangspunkt i kundens individuelle behov, økonomiske situasjon, investeringsmål og risikotoleranse, og har som formål å anbefale produkter som er egnet for kunden.

Som en del av rådgivningsprosessen vurderer banken også bærekraftsrisiko. Bærekraftsrisiko (miljømessige, sosiale eller styringsrelaterte forhold (ESG)) kan ha en negativ innvirkning på investeringens verdi. Ved rådgivning om investeringer vurderes slike risikoer som en del av den helhetlige egnethetsvurderingen, og inngår i vurderingen av hvilke produkter som anbefales kunden.

Rådgiverne benytter tilgjengelig informasjon om produktenes eksponering mot bærekraftsrisiko og kundens bærekraftspreferanser for å gi et egnet investeringsråd. Dette bidrar til at kunden kan ta informerte valg i tråd med egne preferanser og risikoprofil.

Med bakgrunn i de produkter som tilbys og vurdering av de, forventes ikke bærekraftsrisiko å ha en vesentlig effekt på avkastningen.

1.5 Tilsynsmyndighet

Sparebanken Møre står under tilsyn av Finanstilsynet (Organisasjonsnummer: 840747972)

Adresse: Revierstredet 3, 0151 Oslo.

www.finanstilsynet.no

2. Hva Forretningsvilkårene gjelder

Forretningsvilkårene gjelder for Sparebanken Møres investeringstjenester, investeringsvirksomhet og tilknyttede tjenester så langt de passer, samt tjenester vedrørende transaksjoner i instrumenter som er beslektet med finansielle instrumenter.

Forretningsvilkårene er generelle og suppleres av særskilte avtaler og vilkår for de ulike produktene og tjenestene. Ved eventuell motstrid mellom avtaler og vilkår som nevnt i forrige ledd og Forretningsvilkårene skal slike avtaler og vilkår ha forrang.

Vilkårene suppleres også hvor relevant av avtaler og vilkår fastsatt av ordreførende verdipapirforetak (se punkt nedenfor).

Forretningsvilkårene gjelder i tillegg til særskilte avtaler som inngås mellom Sparebanken Møre og kunden. Ved eventuell motstrid mellom slike avtaler som nevnt i forrige ledd og Forretningsvilkårene skal avtalene ha forrang.

For følgende forhold vil det kunne bli inngått særskilt avtale eller tilleggsavtale:

1. Rammeavtale/motregningsavtale
2. Handel med standardiserte (noterte) derivatkontrakter
3. Handel med ikke-standardiserte (OTC) derivatkontrakter
4. Aktiv forvaltning
5. Oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter
6. Inngåelse av rente- og valutakontrakter
7. Handel og oppgjør,

Handel og clearing kan også være regulert av særlige handelsregler/standardvilkår ved de enkelte

utførelsesplasser¹ og oppgjørssentraler der handel og oppgjør/clearing gjennomføres. Ved motstrid mellom Forretningsvilkårene og/eller avtaler som nevnt i foregående avsnitt og slike handelsregler/standardvilkår, skal handelsregler/standardvilkår for den enkelte utførelsesplassen eller oppgjørssentralen gjelde.

Sparebanken Møre er i tillegg forpliktet til å følge regler for god forretningsskikk fastsatt for de enkelte markeder, herunder etiske normer fastsatt av Verdipapirforetakenes Forbund. De etiske normer og behandlingsreglene for klagesaker i henhold til disse finnes på www.vpff.no.

3. Interessekonflikter

Sparebanken Møre er forpliktet til å treffe egnede forholdsregler for å unngå at det oppstår interessekonflikter mellom Sparebanken Møre og kunder, i forholdet kunder imellom og mellom Sparebanken Møre og foretak som Sparebanken Møre samarbeider med om ytelse av relevante investeringstjenester

Sparebanken Møre har retningslinjer for å håndtere og forebygge interessekonflikter.

Sparebanken Møres etiske retningslinjer er tilgjengelig på bankens hjemmeside: <https://www.sbm.no/om-oss/om-sparebanken-more/om-oss-/om-oss---tillegg/etiske-retningslinjer/401/442/>

Retningslinjenes formål er å sikre at virksomhetsområdene i Sparebanken Møre opererer uavhengig av hverandre slik at kundens interesser ivaretas på en betryggende måte. Særlig vil Sparebanken Møre vektlegge at det foreligger tilfredsstillende informasjonssperre mellom avdelinger for rådgivning eller tilrettelegging og andre avdelinger, samt mellom aktiv porteføljeforvaltning og den ordinære meglingen i Sparebanken Møre.

Sparebanken Møres organisering samt de særskilte taushetspliktbestemmelser som gjelder, kan medføre at Sparebanken Møres ansatte som har kontakt med kunden ikke kjenner til eller kan være forhindret fra å benytte informasjon som foreligger i Sparebanken Møre selv om informasjonen kan være relevant for kundens investeringsbeslutninger. I enkelte tilfeller vil kundens kontaktperson(er) i Sparebanken Møre ikke ha anledning til å utøve rådgivning med hensyn til bestemte investeringer. Sparebanken Møre kan i slike tilfeller ikke gi begrunnelse for hvorfor det ikke kan gi råd eller utføre bestemt ordre.

Sparebanken Møre og dets ansatte kan ha egne interesser i relasjon til de handler kunden vil foreta. Dette kan blant annet følge av:

1. rådgivning eller tilretteleggeroppdrag for det aktuelle investeringsobjekt
2. rådgivning og utførelse av ordre for andre kunder
3. ansattes egne posisjoner

---

¹ Utførelsesplass omfatter alle handelsplasser som Sparebanken Møre benytter, herunder Systematisk Internaliserer.

4. Lydopptak og annen dokumentasjon

Sparebanken Møre foretar lovpålagt lydopptak av telefonsamtaler i tilknytning til ytelse av investeringstjenester og investeringsvirksomhet, eller telefonsamtaler som er ment å føre til at det ytes investeringstjenester eller utøves investeringsvirksomhet.

Sparebanken Møre vil foreta lydopptak av samtlige ordrer om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter som inngis per telefon. Sparebanken Møre har ikke anledning til å utføre ordre som ringes inn til telefoner som ikke er tilkoblet lydopptaksutstyr, herunder mobiltelefon. Lydopptak og annen dokumentasjon vil bli oppbevart av Sparebanken Møre.

Lydopptak vil bli oppbevart av Sparebanken Møre i en periode som samsvarer med gjeldende lovgivning beregnet for opptaksdag, og normalt bli slettet etter utløpet av den pålagte oppbevaringstiden. Lydopptak med den enkelte kunde vil kunne gjenfinnes ved søk blant annet på tidspunkt for samtalen, inngående og utgående telefonnummer og ansatt hos Sparebanken Møre som deltok i samtalen.

Sparebanken Møre kan bli pålagt å utlevere lydopptak til offentlig myndighet og andre som kan kreve dette i medhold til lov. I tillegg vil lydopptak kunne bli utlevert til Verdipapirforetakenes Forbunds Ethiske Råd, blant annet i forbindelse med behandling av klagesaker for kunden. Andre foretak som samarbeider med Sparebanken Møre om ytelse av relevante investeringstjenester har tilsvarende plikt til å foreta lydopptak av samtaler med kunden i den grad det ytes slik investeringstjeneste over telefon.

Det som er beskrevet over i dette punkt, gjelder også lydopptak på andre kommunikasjonskanaler som Teams, videokonferanser og lignende elektronisk kommunikasjon.

Dokumentasjon av kommunikasjon gjennom andre kommunikasjonskanaler enn telefon ved ytelse av investeringstjenester vil bli oppbevart av Sparebanken Møre i en periode som samsvarer med gjeldende rett.

Sparebanken Møre vil etter forespørsel fra kunden gjøre lydopptak og annen dokumentasjon tilgjengelig for kunden. Kunden kan få nærmere informasjon om fremgangsmåte ved å ta kontakt med Sparebanken Møre.

5. Kundeklassifisering

Sparebanken Møre har i henhold til lovgivningen plikt til å klassifisere sine kunder i kundekategorier, henholdsvis ikke-profesjonelle kunder, profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter. Det er gitt bestemmelser i lovgivningen om hvordan kategoriseringen skal skje. Sparebanken Møre vil informere alle kunder om i hvilken kategori de er klassifisert.

Klassifiseringen har betydning for omfanget av kundebeskyttelsen. Det stilles større krav til blant annet informasjon og rapportering til kunder klassifisert som ikke-profesjonelle enn til kunder klassifisert som profesjonelle. Videre har Sparebanken Møre i henhold til verdipapirhandelloven plikt til å innhente opplysninger om kunden for å vurdere om tjenesten eller det aktuelle finansielle instrumentet/ produktet er egnet eller hensiktsmessig for kunden, henholdsvis egnethetstest og hensiktsmessighetstest. Klassifiseringen har betydning for omfanget av disse testene samt for vurderingen av hva som vil utgjøre "beste utførelse" ved gjennomføring av handler for kunden.

Kunder klassifisert som profesjonelle anses likevel for å ha særlige forutsetninger for selv å vurdere de enkelte markeder, investeringsalternativ, handler og den rådgivning Sparebanken Møre yter. Profesjonelle kunder kan ikke påberope seg særskilte regler og vilkår som er fastsatt for å beskytte den ikke-profesjonelle kunde.

Kunden kan anmode Sparebanken Møre om å endre kundeklassifiseringen. For profesjonelle kunder som ønsker å bli behandlet som ikke-profesjonelle kunder må Sparebanken Møre samtykke i dette og avtale om dette må inngås mellom partene. Ikke-profesjonelle kunder som ønsker å bli klassifisert som profesjonelle kunder må oppfylle vilkår som er fastsatt i lovgivningen. Nærmere informasjon ved omklassifisering, vilkår og om konsekvensene av omklassifisering kan fås ved henvendelse til Sparebanken Møre.

6. Kundens ansvar for opplysninger gitt Sparebanken Møre, fullmakter mv.

For å oppfylle kravet til «å kjenne sine kunder» etter hvitvaskingsregelverket og verdipapirhandellovgivningens bestemmelser om egnethets- og hensiktsmessighetstest, har Sparebanken Møre plikt til å innhente og oppdatere en rekke opplysninger om kunden. Innhenting av kundeopplysninger gjøres også for å oppfylle kravene til informasjon som kreves for transaksjonsrapportering og FATCA² – og CRS³ – rapportering i henhold til internasjonale avtaler Norge er bundet av.

Kunden må ved etablering av forretningsforholdet meddele Sparebanken Møre personnummer/organisasjonsnummer/LEI⁴, adresse, skatteland, telefonnummer, eventuelle elektroniske adresser, eller reelle rettighetshavere til juridiske personer, samt personer med ordrefullmakt. Fysiske personer skal oppgi sitt eller sine statsborgerskap.

Kunden skal oppgi penge- og bankkontoer og verdipapirkontoer i Euronext Securities Oslo (ES-OS, tidligere Verdipapirsentralen (VPS)) eller annet tilsvarende register. Eventuelle endringer i opplysningene skal straks meddeles Sparebanken Møre skriftlig.

Kunden forplikter seg videre til å gi Sparebanken Møre fyllestgjørende og korrekte opplysninger om egen finansiell stilling, investeringserfaring og investeringsmål som er relevant for de ønskede tjenester og finansielle instrumenter/produkter. Slik informasjon er nødvendig for at Sparebanken Møre skal kunne handle i kundens beste interesse og gi råd om hvilke finansielle instrumenter det er egnet for kunden å erverve, avhende eller fortsette å eie. Ved ytelse av investeringsrådgivning må Sparebanken Møre dessuten sende egnethetserklæring til kunden. Egnethetserklæringen sendes til kunden etter at ordre er inngitt dersom investeringsrådgivning er gjennomført ved fjernkommunikasjon.

Utgangspunktet er at Sparebanken Møre har rett til å legge opplysninger Kunden har gitt til Sparebanken Møre til grunn som pålitelige. Det er derfor viktig at Kunden gi korrekte, fullstendige og oppdaterte opplysninger om seg selv. Kunden forplikter seg også til å informere Sparebanken Møre dersom det skjer (vesentlige) endringer i opplysninger som tidligere er gitt.

Kunden er innforstått med at Sparebanken Møre er har rett til å foreta egne undersøkelser for å forsikre seg om at innhentede opplysninger er pålitelige. Foretaket er berettiget til å legge opplysningene gitt av kunden til grunn

---

² *Foreign Account Tax Compliance Act, gjelder amerikanske borgere*

³ *Common Reporting Standard, gjelder innenfor OECD*

⁴ *Legal Entity Identifier*

for sin vurdering av om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for kunden.

Videre er kunden innforstått med at dersom Sparebanken Møre ikke gis tilstrekkelige opplysninger, vil Sparebanken Møre ikke kunne avgjøre om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er hensiktsmessig eller egnet for kunden. Ved investeringsrådgivning eller aktiv forvaltning vil kunden da bli informert om at den aktuelle tjenesten ikke kan ytes. Når det gjelder de øvrige investeringstjenestene vil kunden i slike tilfeller bli informert om at opplysningene som er gitt til Sparebanken Møre er utilstrekkelige og at tjenesten eller det finansielle instrumentet da er å betrakte som uhensiktsmessig. Dersom kunden på tross av slik advarsel fortsatt ønsker tjenesten eller produktet, vil den likevel kunne bli gjennomført. Manglende eller ufullstendige opplysninger vil derved kunne redusere den investorbekyttelse kunden ellers er berettiget til. Dersom kunden på tross av slik advarsel fortsatt ønsker tjenesten eller produktet, vil den likevel kunne bli gjennomført.

Kunden forplikter seg til å etterleve den lovgivning og de regler, vilkår og betingelser som til enhver tid gjelder for det enkelte utførelsesplass som handler gjøres gjennom. Det samme gjelder for oppgjør og clearing gjennom de enkelte oppgjørs- eller clearingsentraler.

Kunden innestår for at egen handel og oppgjør skjer i samsvar med og innenfor de tillatelser og fullmakter som måtte gjelde for kundens handel med finansielle instrumenter. Kunden skal etter krav fra Sparebanken Møre dokumentere slike tillatelser og fullmakter. Dersom kunden er et utenlandsk foretak, forbeholder Sparebanken Møre seg retten til på kundens regning å kreve fremlagt en begrunnet juridisk uttalelse om kundens tillatelser og fullmakter til å inngå den aktuelle handel.

Sparebanken Møre kan be om en oversikt over den eller de personer som kan inngi ordre, eller inngå annen avtale knyttet til finansielle instrumenter eller som har fullmakt til å akseptere handler på vegne av kunden. Handel eller aksept fra disse er bindende for kunden med mindre Sparebanken Møre ikke var i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter. Kunden er ansvarlig for til enhver tid å holde Sparebanken Møre oppdatert med hensyn til hvem som kan inngi ordre eller akseptere handler for kunden. Sparebanken Møre vil ikke akseptere fullmakter som angir rammer for den enkelte kundes handel, med mindre dette på forhånd er skriftlig avtalt. Kunden forplikter seg til å sikre at de midler og finansielle instrumenter som det enkelte oppdrag omfatter er fri for heftelser av enhver art, så som pant, sikkerhetsrett (tilbakeholdsrett), arrest mv. Det samme gjelder for de tilfeller der kunden handler som fullmektig for tredjemann.

Dersom kunden ved inngivelse av ordre har oppgitt at midlene skal registreres på en verdipapirkonto i ES_OSL som er tilknyttet en aksjesparekonto (ASK), er kunden bundet til handelen også i de tilfeller de angjeldende finansielle instrumentene ikke er omfattet av aksjesparekontoordningen, og således ikke lar seg registrere på den oppgitte aksjesparekontoen.

7. Risiko

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapital kan øke eller reduseres i verdi. Verdien av de finansielle instrumenter avhenger blant annet av svingninger i Finansmarkedene, og kan øke eller reduseres i verdi. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som pålitelig indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter.

Finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter kan ha ulik likviditetsgrad. For de mest likvide finansielle instrumenter er det sannsynlig at man kan omsette instrumentet uten særlig påvirkning på kursen, mens det motsatte kan være tilfelle for mindre likvide finansielle instrumenter. For enkelte instrumenter kan omsetning være krevende å få gjennomført. For mer detaljert informasjon om egenskaper knyttet til de ulike finansielle instrumenter, samt til den risiko som er knyttet til handel med ulike finansielle instrumenter, vises det til informasjonsskriv på www.sbm.no (under området Børs og Marked – Investorbeskyttelse). Dette materialet vil bli oversendt til kunden forut for Sparebanken Møres levering av tjenester til kunden dersom dette er påkrevd. Kunden må selv evaluere risikoen forbundet med det aktuelle instrumentet og markedet.

Kunden bør avstå fra å foreta investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter, dersom kunden selv ikke er innforstått med den risiko som er forbundet med slik investering eller handel. Kunden oppfordres til å søke råd hos Sparebanken Møre og andre relevante rådgivere og, etter behov, søke utfyllende informasjon i markedet før kunden tar sin beslutning.

Alle handler kunden gjennomfører etter at det er innhentet råd fra Sparebanken Møre skjer på kundens eget ansvar og etter kundens eget skjønn og avgjørelse. Sparebanken Møre påtar seg under enhver omstendighet intet ansvar for rådgivningen dersom kunden helt eller delvis fraviker de råd Sparebanken Møre har gitt. Sparebanken Møre garanterer ikke for noe bestemt utfall av en kundes handel.

8. Ordre og oppdrag – avtaleslutning

8.1 Inngivelse og aksept av ordre og inngåelse av avtale

Ordre fra kunden kan inngis muntlig, skriftlig eller elektronisk. Det vil kunne gjelde begrensninger for inngivelse av ordre via elektroniske kommunikasjonskanaler. Nærmere informasjon om dette fås ved henvendelse til Sparebanken Møre. Ordren er bindende for kunden når ordren har kommet frem til Sparebanken Møre med mindre annet er særskilt avtalt.

For handel i ikke-standardiserte derivater (OTC), samt handel i valuta- og renteinstrumenter, herunder veksling av valuta, vil avtale om handel anses inngått med bindende virkning når vilkår for den aktuelle avtalen er akseptert av kunden.

Sparebanken Møre vil ikke være forpliktet til å utføre ordre eller inngå avtale Sparebanken Møre antar vil kunne medføre brudd på offentligrettslig lovgivning eller regler fastsatt for det/de aktuelle regulerte markedet/markedene.

Ordre fra kunde som normalt handler for fremmed regning, dvs. for sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil bli avvist dersom kunden ved inngivelse av ordre ikke klart angir hvem ordren foretas for regning av. Dersom kunden samtidig inngir ordre både for egen regning og for arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person sin regning, vil Sparebanken Møre prioritere den oppdragsgiveren representerer.

8.2 Oppdragsperiode for ordre

For ordre knyttet til handel i finansielle instrumenter gjelder ordren oppdragsdagen eller til stenging av det regulerte markedet ordren er lagt inn på og bortfaller deretter, med mindre annet er avtalt eller fremgår for den aktuelle ordretype eller ordrespesifikasjon. For andre oppdrag avtales oppdragets varighet særskilt.

Oppdragsdag er den dag kundens ordre til Sparebanken Møre om å kjøpe eller selge finansielle instrumenter gjennom eller til/fra et annet foretak er kommet frem til Sparebanken Møre. For de tilfeller Sparebanken Møre initierer en handel anses oppdragsdag å være den dag Sparebanken Møre tar kontakt med kunden og får aksept for oppdraget vedrørende kjøp eller salg av de aktuelle finansielle instrumenter.

Ordren kan tilbakekalles i den grad den ikke er utført av Sparebanken Møre. Dersom Sparebanken Møre som ledd i utførelsen har videreplassert ordren helt eller delvis til andre, kan tilbaketrekking av ordre kun gjøres gjeldende i den utstrekning Sparebanken Møre kan få tilbakekalt den videreplasserte ordren.

8.3 Retningslinjer for ordreutførelse

Sparebanken Møre er forpliktet til å gjennomføre alle tiltak som er tilstrekkelige til å sikre kunden best mulige betingelser ved utførelse av mottatte ordre innenfor oppdragsperiodens varighet. Sparebanken Møre har utarbeidet retningslinjer for ordreutførelse som blant annet angir i hvilke handelssystemer transaksjoner i ulike finansielle instrumenter kan gjennomføres. Handler vil bli gjennomført i overensstemmelse med disse retningslinjene med mindre kunden har gitt spesifikke instruksjoner om hvordan handelen skal gjennomføres. Ordren vil i slike tilfeller utføres i tråd med kundens instruksjon.

Sparebanken Møre forbeholder seg rett til å aggregere kundens ordre med ordre fra andre kunder, personer eller foretak som er eller ikke er tilknyttet Sparebanken Møre som beskrevet i retningslinjene for ordreutførelse. Aggregering av ordre vil kunne finne sted dersom det er usannsynlig at aggregering generelt vil være til ulempe for kundene. Kunden er imidlertid innforstått med at aggregering av ordre i enkelttilfeller kan medføre en ulempe.

Sparebanken Møre forbeholder seg også rett til å aggregere kundens ordre med transaksjoner foretatt for Sparebanken Møres egen regning. Dersom den samlede ordren kun delvis utføres vil kundens ordre i utgangspunktet bli prioritert fremfor Sparebanken Møres ordre. Unntak fra dette gjelder imidlertid dersom Sparebanken Møre ikke hadde kunnet utføre handelen på tilsvarende fordelaktige vilkår uten aggregeringen.

De til enhver tid gjeldende retningslinjer for ordreutførelse vil bli ansett som godkjent av kunden ved inngåelse av kundeavtalen. Kunden har i denne avtalen uttrykkelig samtykket i at Sparebanken Møre kan handle finansielle instrumenter for Kunden utom en markeds plass.

Sparebanken Møre kan formidler mottatte ordre til et annet verdipapirforetak med tillatelse til å yte investeringstjenesten "utførelse av ordre på vegne av kunde" eller til et fondsforvaltningsselskap.

Gjennomføring av ordre forutsetter at kunden har inngått avtale med og oppfyller de vilkår som gjelder for handel gjennom det utførende verdipapirforetaket. Kunden vil med dette også være kunde av verdipapirforetaket som utfører ordren. Kunden vil motta avtaler, forretningsvilkår og vilkår for de ulike tjenester som vil gjelde for kundens handel gjennom det utførende verdipapirforetaket. Det utførende verdipapirforetaket vil ha egne retningslinjer for ordreutførelse som kunden skal motta. Utførelse og gjennomføring av ordre forestås av det verdipapirforetak Sparebanken Møre har formidlet kundens ordre til. Kunde er også kjent med at ordrer i verdipapirfond kan videreformidles til fondsforvaltningsselskap for utførelse. Når ordren er utført, vil kunden motta egen bekreftelse på dette direkte fra det utførende verdipapirforetaket /fondsforvaltningsselskapet (ordrebekreftelse/sluttseddel).

Sparebanken Møre formidler kun ordre til bestemte verdipapirforetak som Sparebanken Møre har avtale med, hvis ikke annet meddeles kunden.

Sparebanken Møre formidling av ordre til annet verdipapirforetak medfører ingen reduksjon i den investorbekyttelse som verdipapirhandelloven gir kunden. Det verdipapirforetak som utfører kundens ordre er underlagt verdipapirhandelloven med forskrifter. Slikt verdipapirforetak vil kunne forholde seg til informasjonen de mottar fra Sparebanken Møre uten å henvende seg til kunden.

Det utførende verdipapirforetaket/fondsforvaltningsselskapet har ansvaret for eventuelle feil eller mangler ved utførelsen av ordren. Sparebanken Møre er kun ansvarlig for eventuelle feil eller mangler ved formidlingen av ordren.

Sparebanken Møre har videre rett til å benytte andre verdipapirforetak, banker, forvaltere, depot- og oppgjørsinstitusjoner eller andre medhjelpere der dette er nødvendig eller naturlig for gjennomføring av oppdraget.

8.4 Nærmere om særskilte handelsregler

For handel med finansielle instrumenter på utførelsesplasser gjelder handelsreglene på utførelsesplassen også i forholdet mellom kunden og Sparebanken Møre så langt de passer. Dette regelverket omhandler normalt registrering av ordre og handler i handelssystemet på utførelsesplassen, herunder hvilke ordrebetingelser som generelt kan benyttes og de nærmere regler for prioritering og gyldighet med videre.

8.5 Kansellering av ordre og omsetning

I henhold til aktuelle handelsregler på utførelsesplassen, vil den enkelte utførelsesplass under gitte forutsetninger kunne kansellere ordre og omsetninger. Slik sletting vil være bindende for kunden.

9. Levering og betaling (oppgjør) av finansielle instrumenter i Norge

9.1 Omsettelige verdipapirer, verdipapirfondsandeler, standardiserte finansielle terminkontrakter og opsjoner samt sertifikater

For handel i Norge av omsettelige verdipapirer på regulert marked, verdipapirfondsandeler, standardiserte finansielle terminkontrakter og opsjoner på kjøp eller salg av finansielle instrumenter registrert i Euronext Securities OSLO (EU_OSL) samt sertifikater, er den ordinære oppgjørsfrist tre børsdager (T+2), med mindre annet er avtalt. Med børsdag menes enhver dag norsk børs holder åpent.

Opgjørsfrist beregnes fra og med handelsdag til og med oppgjørsdag.

Opgjør er betinget av at kunden stiller til disposisjon for Sparebanken Møre nødvendige midler og finansielle instrumenter på eller før oppgjørsdag. Med mindre annet er særskilt avtalt har Sparebanken Møre kundens tillatelse og fullmakt til, i samsvar med den enkelte handel eller transaksjon, å belaste kundens penge- eller bankkonto eller å inngi anmodning om slik belastning av kundens penge- og bankkonto, så fremt ikke den aktuelle bank krever at særskilt skriftlig belastningsfullmakt skal være inngitt av kunden.

Kunden anses å ha betalt kjøpesummen til Sparebanken Møre når denne er godskrevet på Sparebanken Møres penge- eller bankkonto med valutering senest på oppgjørsdag.

Kunden anses å ha levert ES-OSL registrerte finansielle instrumenter til Sparebanken Møre når de finansielle instrumentene er mottatt på en av Sparebanken Møres verdipapirkontoer i ES-OSL eller på en annen verdipapirkonto i ES-OSL som Sparebanken Møre har angitt.

Kunden plikter innen oppgjørsfristen å levere de solgte finansielle instrumenter til Sparebanken Møre eller frigi de solgte finansielle instrumenter på sin verdipapirkonto i ES-OSL eller annet tilsvarende register. Inngivelse av ordre om salg av finansielle instrumenter eller aksept av et salgstilbud medfører, med mindre annet er skriftlig avtalt, at Sparebanken Møre er gitt fullmakt til å anmode kundens kontofører om frigivelse av de aktuelle finansielle instrumenter. Levering av fysiske finansielle instrumenter skal skje i henhold til særskilt avtale med Sparebanken Møre.

For finansielle instrumenter som enten er tatt opp til clearing i en CCP⁵, eller er registrert i en CSD⁶, eller notert på en markeds plass vil det automatisk iverksettes dekningskjøp dersom det finansielle instrumentet ikke er levert senest et visst antall dager etter oppgjørsfristen. Normalt vil dette være fire dager etter oppgjørsfristen. Denne fristen kan forlenges til syv dager for instrumenter som handles på mindre likvide markeds plasser og til femten dager for finansielle instrumenter notert på en SMB børs.

Den enkelte CCP, CSD eller markeds plass har egne myndighetsgodkjente regler om dekningskjøp som er fastsatt i henhold til lovgivning om verdipapirsentraler og oppgjørsvirksomhet

Dekningskjøp iverksettes av CCP dersom instrumentet cleares av CCP. Dersom instrumentet handles på markeds plassen og ikke cleares av CCP iverksettes dekningskjøp av markeds plassen. I de tilfeller hvor instrumentet verken cleares av CCP eller handles på markeds plass iverksettes dekningskjøp av CSD. Mislykkes dette dekningskjøpet har den kjøpende part mulighet til å velge mellom utsettelse av levering eller kontantkompensasjon.

Ved forsinket levering gjelder et lovbestemt sanksjonssystem. CCP'en, CSD'en eller markeds plassen vil utferdige avgift/bot til den selgende part som følge av misligholdet, uansett om dekningskjøpet foretas eller ikke. Avgiften/botens størrelse er standardisert og uavhengig av selgerens skyld (objektivt ansvar). Avgiften/botens størrelse er standardisert i henhold til gjeldende rettsregler.

9.2 Valuta (spot)

For handel med valuta (spot) er den ordinære oppgjørsfrist tre bankdager (T+2) (handelsdag inkludert), med mindre annet er avtalt. Med bankdag menes dag banker i det aktuelle markedet holder åpent. Oppgjørsfrist beregnes fra og med handelsdag til og med oppgjørsdag.

9.3 Øvrige finansielle instrumenter

For andre finansielle instrumenter gjelder særlige oppgjørsfrister og oppgjørsregler. Disse oppgjørsreglene og oppgjørsfristene vil fremgå av de særskilte avtaler. For handel i ikke-standardiserte derivater (OTC), samt handel i valuta og renteinstrumenter, herunder veksling av valuta, vil oppgjørsfrister og oppgjørsregler kunne avtales ved avtaleinngåelse. I slike tilfeller vil oppgjørsfrister og oppgjørsregler fremgå av bekreftelsen som sendes kunden etter at avtale er inngått.

10. Rapportering om utførte tjenester – bekreftelse på avtaler og utførte oppdrag

Sparebanken Møre eller det foretak Sparebanken Møre samarbeider med om ytelse av den relevante investeringstjenesten vil ved sluttseddel/bekreftelse eller på annen måte straks rapportere til kunden om de

---

⁵ En CCP (Central Counterparty) er en aktør i verdipapirmarkedet som trer inn som sentral avtalemotpart i en verdipapirhandel, og forestår oppgjøret av verdipapirer og penger mellom de to opprinnelige partene (kjøper og selger). CCP'en trer inn som kjøper mot selger og som selger mot kjøper i det øyeblikket handel finner sted.

⁶ Central securities depository, tilsvarer Verdipapirsentralen (VPS) i Norge.

tjenester det har utført eller de avtaler som er inngått. I den grad det er relevant vil sluttseddel/bekreftelse omfatte opplysninger om omkostninger i forbindelse med den handel som er gjennomført for kunden i henhold til rettsregler som gjelder for dette. Utover dette vil sluttseddel/bekreftelse inneholde informasjon i henhold til den til enhver tid gjeldende rett.

Bekreftelser som skal påtegnes av kunden, skal straks etter mottak påtegnes og deretter sendes i retur til Sparebanken Møre eller det foretak Sparebanken Møre samarbeider med om ytelse av den relevante investeringstjenesten slik dette er angitt i bekreftelsen eller på annen måte avtalt med kunden. Manglende kontroll av bekreftelsen slik at feil i denne ikke reklameres fra kunden kan som angitt nedenfor medføre at kunden kan bli bundet av innholdet i bekreftelsen selv om denne avviker fra det som ble avtalt ved inngåelsen.

Sparebanken Møre forbeholder seg rett til å korrigere åpenbare feil i sluttseddel eller annen bekreftelse. Slik korrigerings skal gjøres straks feilen blir oppdaget.

Levering av finansielle instrumenter registrert i ES-OSL kan bekreftes ved endringsmelding fra ES-OSL i den grad kunden har avtalt med kontofører å motta slike bekreftelser.

11. Angrerett

Det er ikke angrerett etter lovgivningen på de tjenester og den handel i finansielle instrumenter som omfattes av Forretningsvilkårene.

12.Undersøkelsesplikt og tapsbegrensningsplikt

Kunden skal straks etter mottak av sluttseddel eller annen bekreftelse kontrollere denne. Dersom Kunden avdekker eller burde avdekket avvik som potensielt kan påføre Kunden et tap, plikter Kunden straks å melde dette til Foretaket, og gi Foretaket adgang til å rette avviket. Kunden anses å ha oppfylt sin lovpålagte tapsbegrensningsplikt ved slik melding til Foretaket senest innen første børsdag/bankdag etter å ha mottatt sluttseddel/annen bekreftelse.

Dersom Kunden ikke har mottatt sluttseddel eller bekreftelse innen utgangen av første børsdag/bankdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp, må Kunden så raskt som mulig og senest innen utgangen av andre børsdag/bankdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp, meddele dette til Foretaket¹².

Tap som oppstår som følge av manglende overholdelse av undersøkelsesplikten og tapsbegrensningsplikten kan ikke kreves erstattet. For øvrig gjelder ansvarsbestemmelsene i punkt 21.

12. Reklamasjon mellom Sparebanken Møre og kunden

Kunden skal straks etter mottak av sluttseddel eller annen bekreftelse kontrollere denne og skal så snart som mulig etter mottakelse og senest innen utgangen av neste børsdag/bankdag – dersom reklamasjon ikke kunne inngis innen normal kontortids utløp på mottaksdagen – gi melding til den aktuelle enhet i Sparebanken Møre dersom han vil gjøre gjeldende at noe av det som fremkommer av sluttseddelen/bekreftelsen er i strid med ordren, oppdraget eller den inngåtte handel. Dersom kunden ikke reklamerer som angitt over, vil kunden kunne bli bundet av slik sluttseddel/ bekreftelse selv om denne ikke er i samsvar med inngått avtalte/vilkår for handelen.

Kunde som er forbruker må reklamere innen to måneder fra tidspunktet avviket ble oppdaget eller burde ha vært oppdaget. Reklamasjonsfristen for forbruker fritar ikke forbruker fra undersøkelsesplikten og tapsbegrensningsplikten jf. punkt 12.

Ikke-forbrukere må gi slik melding om antatt mislighold fra Sparebanken Møre så snart som mulig etter at Kunden oppdaget eller burde ha oppdaget misligholdet, og senest innen de frister som oppstilt over om kontroll av sluttseddel eller annen bekreftelse mottatt fra Sparebanken Møre.

Dersom levering til kunden av finansielle instrumenter registrert i ES-OSL ikke er skjedd på oppgjørsdag og kunden har stillet de nødvendige midler til disposisjon for Sparebanken Møre, må kunden straks kontakte Sparebanken Møre og eventuelt erklære heving overfor Sparebanken Møre dersom kunden vil påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen. Hevingserklæringen vil imidlertid ikke få noen virkning dersom kunden mottar oppfyllelse innen de frister som er fastsatt for dekningskjøp av den relevante CCP, CSD eller ES-OSL. Kunden har i denne perioden ikke rett til å slutte dekningsavtale for Sparebanken Møres regning og risiko.

Med "straks" i foregående ledd forstås samme dag eller - dersom reklamasjon eller innsigelse ikke kunne inngis innen normal kontortids utløp - senest innen utgangen av neste børsdag. Fristen regnes fra det tidligste av:

- det tidspunkt kunden fikk eller burde fått kunnskap om at levering ikke er skjedd ved innsyn på verdipapirkonto i ES-OSL, ved hjelp av elektronisk bekreftelsessystem, ved underretning fra forvalter eller på annen måte; eller,
- det tidspunkt endringsmelding fra ES-OSL kom frem til eller i henhold til tiden for ordinær postgang burde ha kommet frem til den adresse kunden har oppgitt.

Kunden skal kontrollere at betaling til Kunden er skjedd på det tidspunkt som er fastsatt i avtalen med Sparebanken Møre. Dersom betaling til kunden ikke er skjedd til den tid som er fastsatt i avtalen og kunden har levert de aktuelle finansielle instrumenter eller stilt disse til disposisjon for Sparebanken Møre, må kunden straks han har konstatert eller burde ha konstatert at oppgjør ikke er mottatt, kontakte Sparebanken Møre. Kunden kan bare påberope forsinkelsen som grunnlag for å fremme krav om forsinkelsesrente.

For handel med finansielle instrumenter gjennom Sparebanken Møre gjelder de alminnelige regler om avtalers ugyldighet tilsvarende i forholdet mellom kjøperen og selgeren. Dersom kunden vil gjøre gjeldende at en avtale ikke er bindende grunnet ugyldighet, må kunden fremsette innsigelse om dette straks etter at kunden fikk kunnskap om eller burde fått kunnskap om de forhold som påberopes som grunnlag for ugyldigheten. I alle tilfelle må innsigelsen være fremsatt innen seks måneder etter at avtalen er sluttet. Slik innsigelse vil ha slik virkning i forhold til Sparebanken Møre som følger av de alminnelige regler om avtalers ugyldighet.

Muntlig reklamasjon eller innsigelse skal umiddelbart bekreftes skriftlig.

Dellevering til kunden gir ikke rett til å heve avtalen med mindre kunden har tatt uttrykkelig forbehold om full levering.

For avtaler om handel med valuta (valutaspot) skal reklamasjonsfristene beregnes ut fra bankdager og ikke børsdager.

Dersom kunden ikke har reklamert innenfor den tid som er angitt ovenfor, anses reklamasjonsretten som bortfalt.

Dersom Sparebanken Møre er Kontofører Investor i ES-OSL for kunden, skal kunden straks gi melding til Sparebanken Møre vedrørende feil i registreringen på ES-OSL kontoen. Dersom slik melding ikke er mottatt av Sparebanken Møre innen utgangen av påfølgende børsdag etter at kunden mottok endringsmelding fra ES-OSL, skal kunden anses for å ha aksepterte Sparebanken Møres registrering.

13. Mislighold

Kunden anses å ha misligholdt sine forpliktelser i henhold til Forretningsvilkårene bl.a. når:

1. Levering av finansielle instrumenter eller penger ikke skjer innen oppgjørsfristen eller kunden ikke oppfyller enhver annen vesentlig forpliktelse etter Forretningsvilkårene.
2. Kunden inngår særskilt avtale med sine kreditorer om betalingsutsettelse, blir insolvent, innleder gjeldsforhandlinger av enhver art, innstiller sine betalinger eller tas under konkursbehandling eller offentlig administrasjon.
3. Kunden avviker sin virksomhet eller vesentlige deler av denne.

Sparebanken Møre har ved mislighold rett, men ikke plikt til å:

1. Erklære samtlige uoppgjorte handler som misligholdt og ikke utførte oppdrag som kansellert og avsluttet,
2. Utøve sin sikkerhetsrett,

Sparebanken Møre har tilbakeholdsrett i de finansielle instrumenter som Sparebanken Møre har kjøpt for kunden.

Dersom kunden ikke har betalt kjøpesummen innen tre - 3 - dager etter oppgjørsfristen kan Sparebanken Møre, med mindre annet er skriftlig avtalt, og uten ytterligere varsel, selge de finansielle instrumentene for kundens regning og risiko til dekning av Sparebanken Møres krav. Slikt salg skal normalt skje til børskurs eller en kurs som etter markedets stilling er rimelig. Dersom de aktuelle finansielle instrumenter er overført til kundens verdipapirkonto i ES-OSL eller annet tilsvarende register for finansielle instrumenter anses kunden å ha frigitt de finansielle instrumentene eller å ha gitt fullmakt til slik frigivelse for gjennomføring av dekningsalget,

3. Kunder som har beholdning i verdipapirfond blir belastet for et fondshonorar kvartalsvis. Fondshonoraret beregnet på bakgrunn av markedsverdien på kundens fondsportefølje og belastet i form av salg av fondsandeler.
4. Realisere andre aktiva enn de som er omfattet av punkt 2 ovenfor, og kunden anses å ha samtykket i slikt tvangssalg gjennom uavhengig megler,
5. Stenge alle posisjoner som er gjenstand for sikkerhetsstillelse og/eller marginberegning,

6. Benytte til motregning samtlige av Sparebanken Møres tilgodehavende mot kunden fra andre finansielle instrumenter og eller tjenester herunder krav på kurtasje, utlegg for skatter og avgifter, krav på renter mv. og utgifter eller tap som følge av kundens mislighold av en eller flere forpliktelser overfor Sparebanken Møre, overfor ethvert tilgodehavende kunden har mot Sparebanken Møre på misligholdstidspunktet – enten kravene er i samme eller ulik valuta. Krav i utenlandsk valuta blir å omregne til NOK etter markedskurs på misligholdstidspunktet.
7. Gjennomføre for kundens regning og risiko hva Sparebanken Møre anser nødvendig til dekning eller reduksjon av tap eller ansvar som følge av avtaler inngått for eller på vegne av kunden, herunder reversering av transaksjoner,
8. Umiddelbart foreta dekningskjøp eller innlån av finansielle instrumenter for kundens regning og risiko for å oppfylle sine leveringsforpliktelser overfor sin motpart, dersom kunden ikke leverer avtalt ytelse eller beløp, herunder ikke levere de finansielle instrumenter på avtalt tidspunkt for Sparebanken Møre. Dersom dekningskjøp ikke gjennomføres av Sparebanken Møre vil dekningskjøp iverksettes etter rettsregler, fastsatt i lovgivning for CCP'er, CSD'er eller regulert markedsplass.

Tilsvarende kan Sparebanken Møre foreta de handlinger Sparebanken Møre anser nødvendig for å redusere det tap eller ansvar som følger av kundens mislighold av avtale inngått med Sparebanken Møre, herunder foreta handlinger for å redusere risiko for tap knyttet til endringer i valutakurser, renter samt andre kurser eller priser som kundens handel er knyttet til. Kunden plikter å erstatte Sparebanken Møres eventuelle tap med tillegg av forsinkelsesrente og eventuelle gebyrer.

9. Kreve dekket alle kostnader og tap Sparebanken Møre er blitt påført som følge av kundens mislighold, herunder, men ikke begrenset til, avgift eller bot utferdiget til Sparebanken Møre av den relevante CCP, CSD eller markedsplass, utgifter påløpt ved utføring av dekningskjøp eller innlån av finansielle instrumenter, kurstap ved dekningshandel og reverseringsforretninger, tap som følge av endringer i valutakurser, renter og andre forsinkelsesgebyrer.

Ved transaksjoner som følge av kundens mislighold eller forventede mislighold bærer kunden risikoen for kurs- eller markedsendringer frem til dekningstransaksjonen er gjennomført.

For øvrig gjelder kjøpslovens bestemmelser om forventet (antesipert) mislighold, herunder heving ved slikt mislighold.

14. Renter ved mislighold

Ved Sparebanken Møres eller kundens mislighold svares rente tilsvarende til enhver tid gjeldende forsinkelsesrente, med mindre annet er særskilt avtalt.

15. Handel i utlandet, herunder oppbevaring av kunders aktiva

For handel med og oppgjør av utenlandske finansielle instrumenter henvises det til de handelsregler og oppgjørs- eller leveringsbetingelser som er fastsatt i det land eller av det regulerte markedet hvor de finansielle instrumenter er kjøpt eller solgt. Det vises for øvrig til den særskilte avtale som skal inngås for denne type handel.

Dersom finansielle instrumenter eller kundemidler er oppbevart i en annen jurisdiksjon i forbindelse med ytelse av investeringstjenester eller tilknyttet tjeneste, vil Sparebanken Møre informere kunden om dette. Kunden er innforstått med at dens rettigheter i forbindelse med slike aktiva kan avvike fra det som gjelder i Norge. Kunden er videre innforstått med at oppgjør og sikkerhetsstillelse i utenlandske markeder kan innebære at kundens aktiva som er avgitt til oppgjør eller som sikkerhetsstillelse ikke holdes adskilt fra det eller de av Sparebanken Møre benyttede utenlandske verdipapirforetaks og/eller oppgjørsrepresentanters egne midler. Kunden er innforstått med at han selv bærer risikoen for egne aktiva som er overført til utenlandske banker, verdipapirforetak, oppgjørsagenter, oppgjørssentraler o.l. i form av oppgjør eller sikkerhetsstillelse, og at Sparebanken Møres ansvar overfor kunden for slike aktiva er begrenset i samsvar med lover og regler i det aktuelle land eller på det aktuelle marked. Sparebanken Møre påtar seg uansett ikke noe ansvar ut over det som vil følge etter norsk rett (se punkt 20), med mindre annet er skriftlig avtalt med kunden.

16. Sparebanken Møres godtgjørelse

Sparebanken Møres godtgjørelse i form av kurtasje, kursdifferanse eller annet, eventuelt med tillegg av avgifter knyttet til handel og clearing mv. vil være gjenstand for individuell avtale.

Kurtasje er en provisjon (godtgjørelse) som legges til eller trekkes fra verdien av de finansielle instrumenter som kunden kjøper eller selger. Kurtasje angis normalt som en prosentsats. Inntil et bestemt investeringsbeløp, betaler kunden en bestemt minimumskurtasje. Alternativt kan godtgjørelse beregnes som en kursdifferanse, dvs. et påslag på kjøperkurs eller et fradrag i salgskurs. For derivater og sammensatte finansielle instrumenter vil det normalt være andre kostnadselementer for kunden enn nevnt foran.

Kunden vil før gjennomføring av en tjeneste motta nærmere informasjon om betalingsbetingelser og de totale kostnader kunden skal betale for det enkelte finansielle instrumentet, investerings-tjenesten eller tilknyttet tjeneste. Herunder skal det opplyses om provisjoner, gebyrer og alle skatter og avgifter som skal betales via Sparebanken Møre. Om kostnadene ikke kan angis presist, skal grunnlaget for beregningen opplyses. I tillegg skal det opplyses om det kan forekomme andre avgifter og/eller kostnader som ikke betales eller blir pålagt gjennom Sparebanken Møre.

Sparebanken Møre forbeholder seg rett til å gjøre fradrag i kundens tilgodehavende for omkostninger som nevnt i første ledd, samt for eventuelle skatter, omsetningsavgifter o.l.

For de tilfeller der handel ikke kommer i stand vil Sparebanken Møre ikke kreve godtgjørelse med mindre annet er særskilt avtalt.

Sparebanken Møre belaster ikke noen omkostninger knyttet til tegning og innløsning av fond. Et løpende forvaltningshonorar beregnes og belastet daglig for de ulike fondene, der størrelsen på dette honoraret kan variere. Banken anvender i hovedsak netto andelsklasser hvor det ikke utbetales returprovisjon fra fondsleverandørene. Banken tilbyr også enkelte fond hvor det utbetales returprovisjon. I de tilfellene det utbetales returprovisjon blir denne provisjonen tilbakeført til kunden og nettet mot det kunden skal betale i fondshonorar til banken.

Kunder som har beholdning i verdipapirfond blir belastet for et fondshonorar kvartalsvis. Fondshonoraret beregnet på bakgrunn av markedsverdien på kundens fondsportefølje og belastet i form av salg av fondsandeler og etter gjeldende prisliste på bankens hjemmesider.

Nærmere opplysninger om forvaltningshonorar fremkommer i produktark/forenklet prospekt for de enkelte fond og fullstendig prisliste som viser total kundepris er tilgjengelig på bankens hjemmeside www.sbm.no. I forbindelse med investeringsrådgivning kan du be om en årlig gjennomgang av dine fondsplasseringer. Ta kontakt med din personlige kundeservice eller kundeservice på telefon 70 11 30 00 eller epost: kunderservice@sbm.no for å avtale et møte.

17. Kontoføring i Euronext Securities Oslo (ES-OSL) og depot

Med mindre det er inngått annen avtale, gjelder det som er fastsatt under for kontoføring i ES-OSL og oppbevaring/forvaltning i depot.

Hvor Sparebanken Møre skal opptre som kundens Kontofører Investor i ES-OSL har Sparebanken Møre fullmakt til å foreta de registreringer på verdipapirkontoen som omfattes av kundens instruksjoner, herunder overføre fra verdipapirkontoen omsettelige verdipapirer som omfattes av ordrer inngitt til Sparebanken Møre om salg. Kunden er innforstått med at kjøpte eller tegnede omsettelige verdipapirer blir registrert på den aktuelle verdipapirkontoen, dersom ingen annen konto er oppgitt i ordren. Sparebanken Møre gis innsynsrett i kundens beholdning på verdipapirkontoen.

Kunden er innforstått med at ES-OSL kan kontrollere opplysninger registrert på verdipapirkonto mot sentrale offentlige ID- og enhetsregistre og oppdatere verdipapirkontoen med slike opplysninger, samt at ES-OSL ikke kan holdes ansvarlig for følgene av manglende oppdatering av navneopplysninger.

Kunden er innforstått med ES-OSL kan gi informasjon om kundens bankkonto i verdipapirregisteret videre til utsteder eller dennes kontofører dersom dette er nødvendig for å foreta utbetaling eller utstedelse av bekreftelse for utbetaling i forbindelse med oppgjør. ES-OSL skal sende kunden Endringsmelding ved åpning av verdipapirkonto, og deretter ved enhver endring i registeret som kan ha betydning for kundens rettigheter. Dersom kunden ikke ønsker å motta Endringsmeldinger må kunden meddele Sparebanken Møre om dette skriftlig.

Sparebanken Møre har rett til å belaste kunden for gebyrer for føring av verdipapirkonto i henhold til Sparebanken Møres til enhver tid gjeldende prisliste, publisert på Sparebanken Møres hjemmeside.

Sparebanken Møre skal på anmodning fra kunden sørge for avslutning av verdipapirkonto. Dersom det er beholdning på verdipapirkontoen kan kontoen ikke avsluttes før kunden har angitt en annen verdipapirkonto som instrumentene lovlig kan føres inn på og dette er gjort.

Sparebanken Møre kan av eget tiltak avslutte en verdipapirkonto etter varsel til kunde dersom det ikke har vært registrert beholdning på kontoen de siste [6] måneder.

Kunde som innehar forvalterkonto skal straks varsle Sparebanken Møre dersom kunden fratas eller tilbakeleverer sin tillatelse til å opptre som forvalter eller på annen måte ikke oppfyller kravene til å være forvalter etter lovgivningen.

Kunden er videre innforstått med at Sparebanken Møres registreringer på verdipapirkontoen skjer i overensstemmelse med de bestemmelser som fremgår av lovgivning for Verdipapirsentralen og ES-OSL's eget regelverk, samt annen relevant lovgivning og forskrifter.

Nærmere informasjon for kontohavere finnes på ES-OSL hjemmesider.

Sparebanken Møre kan inngå avtale med annen depotmottager om forvaltning eller depot for kunden. Valg av slik depotmottager skjer etter Sparebanken Møres beste skjønn og kunden anses å ha akseptert valg av depotmottager med mindre annet fremgår av den særskilte forvaltnings- eller depotavtale.

Sparebanken Møre påtar seg intet ansvar for slik depotmottagers eventuelle mislighold ved håndtering eller forvaltning av kundens aktiva.

19. Fullmektiger (mellommenn), forvaltere og oppgjørsagenter

Dersom kunden inngir ordre eller oppdrag som fullmektig, forvalter, oppgjørsagent el. for tredjemann, er kunden og den han opptre på vegne av eller for, bundet av Forretningsvilkårene.

Kunden er solidarisk ansvarlig overfor Sparebanken Møre for denne tredjemanns forpliktelser i det omfang forpliktelsene er et resultat av kundens ordre eller oppdrag.

Dersom kunden benytter forvalter, oppgjørsbank eller andre mellommenn fordres det at dette reguleres i særskilt avtale. Bruk av slike mellommenn fritar ikke sluttkunden for dennes ansvar i henhold til Forretningsvilkårene.

21. Ansvar og ansvarsfritak

Sparebanken Møre er ansvarlig overfor kunden for oppfyllelse av kjøp eller salg det har sluttet på vegne av eller med kunden. Dette gjelder likevel ikke dersom kunden på forhånd har godkjent den annen part som motpart i handelen.

Sparebanken Møre påtar seg intet ansvar for oppgjør dersom kunden ikke stiller til disposisjon for Sparebanken Møre de avtalte midler og/eller finansielle instrumenter på eller før oppgjørsdag. Sparebanken Møre er heller ikke ansvarlig dersom en uegnet eller uhensiktsmessig tjeneste ytes som følge av at kunden har gitt Sparebanken Møre ufullstendige eller uriktige opplysninger, jf. punkt 6.

Sparebanken Møre påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres kunden som følge av at kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

Sparebanken Møre eller dets ansatte er for øvrig ikke ansvarlig for kundens tap så lenge Sparebanken Møre eller dets ansatte ved rådgivning eller gjennomføring av ordre eller oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. For de tilfeller der Sparebanken Møre benytter kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere eller andre som Sparebanken Møre samarbeider med om ytelse av en investeringstjeneste, vil Sparebanken Møre eller dets ansatte kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlaterelser dersom Sparebanken Møre ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra kunden påtar Sparebanken Møre seg intet ansvar for feil eller mislighold fra disse.

Kunden plikter å gjøre seg kjent med tjenestens viktigste egenskaper og opplysningene som mottas fra Sparebanken Møre. Dersom kunden uten rimelig grunn unnlater å følge en oppfordring fra Sparebanken Møre

om å gjøre seg kjent med opplysningene som kunden mottar er Sparebanken Møre ikke ansvarlig for noe som kunden burde ha blitt kjent med ved å følge oppfordringen.

Sparebanken Møre forbeholder seg retten til å stenge ned, suspendere eller begrense tjenestene som reguleres av disse Forretningsvilkårene dersom det inntreffer omstendigheter utenfor Sparebanken Møre kontroll og som Sparebanken Møre ikke med rimelighet kunne forutse eller unngå følgene av. Det samme gjelder forhold som skyldes plikter som er pålagt Sparebanken Møre eller i medhold av lov, samt for å ivareta Sparebanken Møres, Kundens eller andre kunders interesser.

Sparebanken Møre er heller ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Sparebanken Møres kontroll, herunder strømbrudd, feil eller brudd i elektroniske databehandlingssystemer eller telenett mv., brann, vannskade, streik, lovendringer, myndighetenes pålegg eller lignende omstendigheter.

Bankens plikter etter Forretningsvilkårene opphører midlertidig og Kunden har ikke rett til erstatning for skade eller tap, verken direkte eller indirekte tap, som kan oppstå på grunn av at Banken har innstilt, suspendert eller begrenset Kundens adgang til de tjenestene som Forretningsvilkårene omfatter.

Når handel er utført på et norsk eller utenlandsk regulert marked etter ordre eller krav fra kunden, vil Sparebanken Møre ikke være ansvarlig for feil eller mislighold begått av dette regulerte markedet eller eventuell tilknyttet oppgjørssentral. Kunden anses herved innforstått med at det enkelte regulerte marked eller den enkelte oppgjørssentral kan ha fastsatt egne regler for regulering av sitt ansvar overfor medlemmer av det regulerte marked eller oppgjørssentralen, kunder mv. med større eller mindre grad av ansvarsfraskrivelse.

Sparebanken Møre er ikke ansvarlig for de tilfeller der forsinkelse eller uteblivelse skyldes at penge- eller verdipapiroppjøret er suspendert eller opphørt som følge av forhold utenfor Sparebanken Møres kontroll. Omfanget av Foretakets ansvar for økonomiske tap i forbindelse med virksomheten er regulert av Verdipapirsentralloven. Foretaket påtar seg intet ansvar for feil begått av ES-OSL eller tap som har oppstått som følge av forhold hos ES-OSL.

Begrensninger i Sparebanken Møres ansvar utover det som er angitt over, kan følge av særskilt avtale med kunden.

Dersom regelverk eller offentlige myndigheter pålegger kunden å være registrert med Legal Entity Identifier (LEI) er det kundens ansvar å anskaffe og opprettholde denne. Kunden skal holde Sparebanken Møre skadesløs for eventuelle tap, krav og kostnader som Sparebanken Møre blir påført som følge av at plikten til å anskaffe og opprettholde LEI ikke overholdes.

22. Tilbakeholdelse av skatter mv.

Ved handel i utlandet kan Sparebanken Møre i henhold til lov, forskrift eller skatteavtale være pålagt å holde tilbake beløp tilsvarende ulike former for skatter eller avgifter. Det samme kan gjelde for handel i Norge på vegne av utenlandske kunder.

Der slik tilbakeholdelse skal skje, kan Sparebanken Møre foreta en foreløpig beregning av det aktuelle beløp og holde dette beløpet tilbake. Når endelig beregning foreligger fra kompetent

myndighet, skal eventuelt for mye tilbakeholdt skatt utbetales kunden så snart som mulig. Det vil være kunden som har plikt til å fremskaffe den nødvendige dokumentasjon for dette og for at dokumentasjonen er korrekt.

23. Avslutning av forretningsforholdet

Handler eller transaksjoner som ligger til oppgjør ved avslutning av forretningsforholdet skal avsluttes og gjennomføres så snart som mulig. Ved avslutning av forretningsforholdet skal Sparebanken Møre gjennomføre et sluttoppgjør der Sparebanken Møre er berettiget til å motregne i kundens tilgodehavende for Sparebanken Møres tilgodehavende herunder for kurtasje, skatter, avgifter, renter mv.

24. Sikkerhetsstillelse

Sparebanken Møre er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond i samsvar med gjeldende lovgivning. Sikringsfondet skal gi dekning for krav som skyldes dets medlemmers manglende evne til å tilbakebetale penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som oppbevares, administreres og forvaltes av medlemmene i forbindelse med utøvelse av investeringstjenester og/eller visse tilleggstjenester. Dekning ytes med inntil kroner 200.000 per kunde.

Sikkerheten dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om hvitvasking av penger eller kunder som har ansvar for eller har dratt fordel av forhold som vedrører Sparebanken Møre, når slike forhold har forårsaket Sparebanken Møres økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av Sparebanken Møres økonomiske situasjon. Sikkerheten dekker heller ikke krav fra finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringselskaper, verdipapirforetak, verdipapirfond og andre foretak for kollektiv forvaltning, pensjonskasser og pensjonsfond, samt fra eventuelle konsernselskaper til Sparebanken Møre.

25. Tiltak mot korrupsjon og hvitvasking av penger

Sparebanken Møre er underlagt lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsloven) med tilhørende forskrift. Lovens formål er å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering, og Sparebanken Møre er etter loven ilagt en del plikter. Sparebanken Møre er pliktig å utføre kundetiltak ved opprettelse av kundeforholdet og foreta løpende oppfølging av kunden underveis i kundeforholdet. Som ledd i utføring av kundetiltak må Sparebanken Møre innhente og bekrefte opplysninger fra kunden, blant annet innhenting av personalia, beskrivelse av kundens virksomhet, bekreftelse av kundens identitet, dokumentasjon av eventuelle fullmaktsforhold, opplysninger om reell rettighetshaver og/eller politisk eksponert person, opplysninger om kundeforholdets formål og art, samt opplysninger om formuens og midlenes opprinnelse.

Kunden er forpliktet til å gi opplysninger i tråd med hvitvaskingsregelverket, slik at Sparebanken Møre kan oppfylle sine plikter i henhold til hvitvaskingsloven, slik den til enhver tid gjelder.

Kunden anses å være kjent med og aksepterer at Sparebanken Møre er forpliktet til en løpende oppfølging av kundeforholdet ved blant annet å overvåke at transaksjoner som utføres i kundeforholdet, er i samsvar med de innhentede opplysninger om kunden, kundens virksomhet og risikoprofil, midlenes opprinnelse og kundeforholdets formål og tilsiktede art. Videre er kundene kjent med og aksepterer at Sparebanken Møre er forpliktet til løpende gjennom kundeforholdet å be kunden om slike opplysninger som er nødvendige for at Sparebanken Møre skal etterleve sine forpliktelser etter den nevnte lovgivning.

Dersom kunden ikke gir de opplysninger som Sparebanken Møre er forpliktet til å innhente, kan foretaket avvikle kundeforholdet.

Kunden er kjent med at Sparebanken Møre er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkelttransaksjoner. Dette kan skje uten at kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

26. Opplysningsplikt overfor myndigheter, klageorgan og andre

Sparebanken Møre vil uaktet lovbestemt taushetsplikt gi informasjon om kunden, kundens transaksjoner, innestående på klientkonto og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i medhold av gjeldende rett.

Kunden anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan gis til dem som måtte kreve dette i medhold av lov, forskrift eller andre regler fastsatt for disse organer. Likeledes anses kunden å ha samtykket i at slike opplysninger kan meddeles Verdipapirforetakenes Forbunds Ethiske Råd eller Finansklagenemnda der dette er påkrevet for behandlingen av klagesaker.

27. Endringer

Sparebanken Møre forbeholder seg rett til å endre Forretningsvilkårene. Vesentlige endringer får virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt kunden. Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom kunden har oppgitt e-post adresse til Sparebanken Møre. Andre endringer trer i kraft fra det tidspunktet de er publisert på Sparebanken Møres internettside. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner mv. som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

28. Tolkning

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal Forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfelle der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse vilkår skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

Vedrørende forholdet mellom Forretningsvilkårene og øvrige avtaler inngått mellom Sparebanken Møre og kunden, se punkt 2.

29. Kundeklager

Kunden kan inngi klage til Sparebanken Møre. Det bør klart fremgå at det dreier seg om en klage. Sparebanken Møres retningslinjer for behandling av kundeklager er tilgjengelige på Sparebanken Møres hjemmeside.

Dersom klagen gjelder forhold i knyttet til registreringsvirksomheten i ES-OSL og Foretaket er kontofører for Kunden, kan klagen fremsettes overfor ES-OSL eller Foretaket. For klager som rettes mot ES-OSL gjelder klagereglene til ES-OSL. Ved klager til Foretaket kan Foretaket oversende klagen til ES-OSL for uttalelse. Dersom klagen gjelder spørsmål av prinsipiell karakter, skal klagen alltid forelegges for ES-OSL før endelig beslutning fattes. Foretaket skal sende melding om mottatt klage til alle med rettigheter i de finansielle instrumentene klagen gjelder dersom klagen kan ha betydning for vedkommende sine rettigheter.

Dersom kunden ikke er tilfreds med klagebehandlingen hos Sparebanken Møre, kan kunden bringe klagen inn for Verdipapirforetakenes Forbunds Etiske Råd i samsvar med de etiske normer og behandlingsreglene for saker i henhold til de etiske normer. Sparebanken Møre er tilsluttet Finansklagenemnda, klagen kan alternativt bringes inn for denne klageordningen dersom Finansklagenemnda behandler denne type klage. Sparebanken Møre kan gi nærmere informasjon om klagebehandlingen for de enkelte produkter.

Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Sparebanken Møre i relasjon til sine forpliktelser overfor Sparebanken Møre, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

30. Vernetting, lovvalg og tvisteløsning

Tvister i forholdet mellom kunden og Sparebanken Møre, herunder tvister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene skal løses etter norsk rett med Sunnmøre tingrett som (ikke-eksklusivt) vernetting. Kunder med utenlandsk vernetting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål som har tilknytning til disse forretningsvilkår fremmes for Sunnmøre tingrett. Kunder med vernetting i utlandet kan, uavhengig av overnevnte, saksøkes av Sparebanken Møre ved slikt vernetting dersom Sparebanken Møre ønsker dette.

31. Personopplysningsloven

Sparebanken Møre ved daglig leder er behandlingsansvarlig etter Personopplysningsloven.

Personopplysninger vil bli behandlet i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Formålet med behandlingen av personopplysninger er gjennomføring av de avtaler som inngås mellom Sparebanken Møre og kunden, administrasjon, fakturering/oppgjør samt markedsføring av investeringsprodukter og -tjenester.

Personopplysninger kan ved lovbestemt opplysningsplikt bli utlevert til offentlige myndigheter. Kunden kan be om informasjon om hvilken behandling Sparebanken Møre foretar, og hvilke opplysninger som er registrert. Kunden kan kreve retting av uriktige eller mangelfulle opplysninger, samt kreve sletting av opplysninger når formålet med behandlingen er gjennomført og opplysningene ikke kan brukes/arkiveres til annet formål.

32. Språk

Forretningsvilkårene finnes i norsk versjon.